

ठळक बातम्या

- आगामी आर्थिक वर्षासाठी ५० लाख ६५ हजार कोटी रुपये खर्चाचा केंद्रीय अर्थसंकल्प संसदेत सादर /संरक्षण, ग्रामीण विकास, कृषी क्षेत्रासाठी भरीव तरतूद
- नवीन आयकर रचनेत १२ लाखापर्यंतचं उत्पन्न करमुक्त, करदरातही कपात, कर्करोगावरची औषधं, दुचाकी, पादत्राणे, कृत्रिम दागिने स्वस्त होणार
- देशातल्या नागरिकांना विकासाचे भागीदार बनवण्याचा पाया घालणारा हा अर्थसंकल्प असल्याची प्रधानमंत्र्यांची प्रशस्ती, तर निराशा करणारा अर्थसंकल्प असल्याची विरोधकांची टीका
- छत्तीसगडमध्ये संरक्षण दलाशी झालेल्या चकमकीत आठ माओवादी ठार

आणि

- रणजी करंडक क्रिकेट स्पर्धेत मुंबईचा मेघालयावर एक डाव आणि ४५६ धावांनी विजय

<><><><><>

केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी ५० लाख ६५ हजार कोटी रुपयांचा खर्च प्रस्तावित असलेला अर्थसंकल्प आज लोकसभेत सादर केला.

या माध्यमातून येत्या ५ वर्षात सर्वांचा विकास करण्याचं सरकारचं उद्दिष्ट असल्याचं त्यांनी सांगितलं. त्यात गरीब, युवा, शेतकरी आणि महिलांना प्राधान्य दिलं जाणार आहे. आर्थिक वृद्धीला चालना, सर्वंकष विकास, खासगी क्षेत्राच्या गुंतवणुकीला प्रोत्साहन, सर्वसामान्यांच्या आकांक्षांना उभारी देणारा आणि मध्यमवर्गाला आणखी बळकट करणारा हा अर्थसंकल्प असल्याचं सीतारामन यांनी सांगितलं.

अर्थसंकल्प सादरीकरण सुरू झाल्यावर कुंभमेळ्यातल्या दुर्घटनेच्या मुद्द्यांवरून विरोधकांनी काही काळ सभात्याग केला होता. अर्थसंकल्प मांडल्यानंतर दोन्ही सभागृहांचं कामकाज दिवसभरासाठी तहकूब करण्यात आलं.

<><><><><>

या अर्थसंकल्पातल्या प्रस्तावित खर्चापैकी ३४ लाख २० हजार कोटी रुपये कर महसुलातून मिळणार आहेत. या अर्थसंकल्पात ४ पूर्णांक ४ दशांश टक्के वित्तीय तूट अर्थमंत्र्यांनी प्रस्तावित केली आहे. चालू आर्थिक वर्षात हे प्रमाण ४ पूर्णांक ८ दशांश टक्के राहण्याची अपेक्षा आहे.

या अर्थसंकल्पात संरक्षण क्षेत्रासाठी ४ लाख ९१ हजार कोटी, ग्रामीण विकासासाठी २ लाख ६६ हजार कोटी, कृषीसाठी १ लाख ७१ हजार कोटी, शिक्षणासाठी १ लाख २८ हजार कोटी आणि आरोग्य क्षेत्रासाठी ९८ हजार कोटी रुपयांहून अधिक खर्चाची तरतूद आहे. समाज कल्याणासाठी ६० हजार ५२ कोटी आणि विविध वैज्ञानिक विभागांसाठी ५५ हजार कोटी रुपयांहून अधिक तरतूद अर्थसंकल्पात आहे.

वीमा क्षेत्रातली थेट परकीय गुंतवणुकीची मर्यादा आता ७४ टक्क्यांवरून १०० टक्के केली आहे.

<><><><><>

देशभरातल्या शंभर आकांक्षित जिल्ह्यांमध्ये राज्यांच्या सहकार्याने **प्रधानमंत्री धनधान्य कृषी योजना** राबवणार असल्याचं अर्थमंत्र्यांनी सांगितलं. उत्पादन वाढ, शाश्वत शेती पद्धतीचा अवलंब, पंचायत आणि गट स्तरावर साठवणूक क्षमतावृद्धी, सिंचन सुविधा सुधारणं, दीर्घकालीन आणि अल्पकालीन कर्ज उपलब्ध करून देणं हे याचं उद्दिष्ट आहे. याचा लाभ दीड कोटीपेक्षा जास्त शेतकऱ्यांना होणार आहे. किसान क्रेडिट कार्डद्वारे साडे सात कोटीपेक्षा जास्त शेतकरी, मच्छिमार आणि दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना अल्प मुदतीचं कर्ज उपलब्ध करून दिलं जाणार आहे. सुधारित व्याज अनुदान योजने अंतर्गत कर्ज मर्यादा तीन लाखांवरून ५ लाख रुपयांपर्यंत वाढवली आहे.

ग्रामीण समृद्धी आणि लवचिकता कार्यक्रम राबवला जाणार असल्याचं अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सांगितलं. याद्वारे कृषी क्षेत्रातल्या बेरोजगारांना कौशल्य, तंत्रज्ञान पुरवलं जाईल.

तेलबियांसाठी सरकार राष्ट्रीय अभियान राबवणार आहे. तूर, उडीद, मसूर यांना केंद्रस्थानी ठेवून ६ वर्षांचा आत्मनिर्भर कार्यक्रम आखला जाईल, **कापसाचं** उत्पादन वाढवण्यासाठीही विशेष कार्यक्रम आखला जाईल, असं सीतारामन यांनी सांगितलं. नोंदणीकृत शेतकऱ्यांकडून पुढील चार वर्षांसाठी तेलबियांची खरेदी नाफेड आणि NCCF कडून केली जाईल, असं त्यांनी सांगितलं.

<><><><><>

पुढच्या आठवड्यात नवीन आयकर विधेयक आणण्याची घोषणा अर्थमंत्र्यांनी आज केली. टॅक्स रिबेटच्या सोयीमुळं १२ लाख रुपयांपर्यंत उत्पन्न असलेल्यांना नवीन कर रचनेनुसार कुठलाही आयकर द्यावा लागणार नाही, अशी मध्यमवर्गासाठी खूषखबर त्यांनी आजच्या भाषणात दिली. नोकरदारांना ७५ हजार रुपयांचं standard deduction मिळत असल्यानं त्यांना पावणे १३ लाख रुपयांच्या उत्पन्नावर काहीही आयकर द्यावा लागणार नाही. यामुळे १ कोटी करदाते करमुक्त होतील, अशी माहिती अर्थमंत्र्यांनी वार्ताहर परिषदेत दिली.

नवीन कर रचनेत असलेल्या करांच्या दरांमध्येही सुधारणा त्यांनी आज जाहीर केल्या. त्यानुसार आता ४ लाख रुपयांपर्यंत उत्पन्न असलेल्यांना कुठलाही कर द्यावा लागणार नाही, यापूर्वी ही मर्यादा ३ लाख रुपये होती. त्यापुढील

उत्पन्नावर असलेल्या करांच्या दरांमध्येही त्यांनी मोठी सवलत दिली आहे. सध्या १५ लाखांच्या वर असलेल्या उत्पन्नावर ३० टक्के दरानं कर द्यावा लागत होता, आता २४ लाखाच्या वर असलेल्या उत्पन्नावर ३० टक्के दरानं कर द्यावा लागेल.

ज्येष्ठ नागरिकांना व्याजातून मिळणाऱ्या १ लाख रुपयांपर्यंतच्या उत्पन्नावर कुठलाही TDS द्यावा लागणार नाही. यापूर्वी ही मर्यादा ५० हजार रुपये होते. याशिवाय TDS आणि TCS साठीही अर्थमंत्र्यांनी अनेक सुधारणा जाहीर केल्या. सुधारित आयकर विवरण पत्र भरण्याची मुदत आता २ वर्षांवरून ४ वर्ष केली आहे. याशिवाय क्रिप्टो चलनाच्या माध्यमातून असलेली मालमत्ताही जाहीर करावी लागणार आहे.

<><><><><>

अर्थमंत्र्यांनी आजच्या अर्थसंकल्पात कर्करोग, दुर्मिळ आजार आणि इतर गंभीर आजारांवरच्या ३६ औषधांना आयात शुल्कातून पूर्ण माफी दिली आहे. याशिवाय ६ जीवनरक्षक औषधांवरचं ५ टक्के सवलतीच्या दरातून आयात शुल्क द्यावं लागेल. याशिवाय सुरीमी, कॅमेरा तसंच हेडफोनचे सुटे भाग, PCB चे भाग, मोबाइलचे सेन्सर, LED आणि LCD चे भाग, दुचाकी यांच्यावरही आयात शुल्कात सवलत दिल्यानं या वस्तू स्वस्त होतील. मार्बल, ग्रॅनाइट, पादत्राणे, PVC बॅनर, सौर बॅटरी, लोह आणि स्टीलच्या

काही वस्तू, स्मार्ट इलेक्ट्रिक मीटर, कृत्रिम दागिने, दुचाकी वाहनं यासारख्या वस्तूवरच्या शुल्कातही कपात झाल्यानं या वस्तू स्वस्त होतील.

<><><><><>

२०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पात १४० कोटी भारतीयांच्या आशा आकांक्षा पूर्ण करण्याच्या सरकारच्या वचनबद्धतेचं प्रतिबिंब दिसतं अशी प्रतिक्रिया प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी केंद्रीय अर्थसंकल्पावर दिली. देशातले नागरिक विकासाचे भागीदार बनतील, याचा पाया या अर्थसंकल्पानं घातला आहे, रोजगाराच्या प्रत्येक क्षेत्राला प्राथमिकता दिली गेली आहे, असं ते म्हणाले. या अर्थसंकल्पात शेतकरी, गरीब, मध्यमवर्गीयांपासून स्टार्ट अप, नवोन्मेष आणि गुंतवणूकीपर्यंत सर्वांसाठी या अर्थसंकल्पात काहीतरी आहे, असं केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा म्हणाले.

मध्यमवर्गीयांना दिलेल्या आयकर सवलतींचं नितीन गडकरी यांनी स्वागत केलं.

संरक्षण मंत्रालयासाठी या अर्थसंकल्पात भरीव तरतूद केल्यानं प्रधानमंत्र्यांच्या मेक इन इंडिया उपक्रमात संरक्षण मंत्रालयाचा मोठा सहभाग मिळेल, तसंच सैन्यदलांच्या आधुनिकीकरणासाठी अधिक मदत मिळेल असं संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी म्हटलं आहे.

<><><><><>

या अर्थसंकल्पानं युवक आणि मध्यमवर्गीयांची निराशा केली आहे असं काँग्रेसचे खासदार **शशी थरूर** यांनी म्हटलं आहे. ते आज संसद भवनाच्या बाहेर वार्ताहरांशी बोलत होते. बेरोजगारी आणि इतर महत्वाच्या समस्यांचा या अर्थसंकल्पात उल्लेख नसल्याची टीका त्यांनी केली.

या अर्थसंकल्पाद्वारे सरकार सामान्यांची दिशाभूल करत असल्याचं तृणमूल काँग्रेसचे खासदार **अभिषेक बॅनर्जी** यांनी म्हटलं आहे. निवडणूक असलेल्या बिहार राज्यासाठी अनेक घोषणा आहेत मात्र दक्षिणेतल्या राज्यांकडे पूर्ण दुर्लक्ष केल्याचं द्रमुक चे खासदार दयानिधी मारन यांनी म्हटलं आहे. अर्थसंकल्पात पंजाबकडे दुर्लक्ष केल्याची टीका अकाली दलाच्या खासदार **हरसिमरत कौर बादल** यांनी केली आहे. शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाच्या खासदार **प्रियांका चतुर्वेदी** यांनी मात्र आयकर सवलती दिल्याबद्दल अर्थसंकल्पाची प्रशंसा केली आहे.

अनेक क्षेत्रांमधील सर्वसमावेशक विकासाला आणि दीर्घकालीन प्रगतीला चालना देणारा अर्थसंकल्प असल्याची प्रतिक्रिया दुबईतल्या आघाडीच्या उद्योजकांनी दिली आहे.

<><><><><>

सर्वसामान्यांनीही या अर्थसंकल्पाचं स्वागत केलंय. या अर्थसंकल्पाबद्दल आकाशवाणीशी बोलताना मुंबईतल्या गृहिणी वैशाली पवार यांनी आनंद व्यक्त केला....

<><><><><>

छत्तीसगडमधल्या बिजापूर जिल्ह्यात आज संरक्षण दलाशी झालेल्या चकमकीत आठ माओवादी ठार झाले. या माओवाद्यांकडून मोठ्या प्रमाणावर शस्त्रसाठाही जप्त करण्यात आला आहे. गंगलूर भागात माओवादी लपले असल्याची माहिती मिळताच जिल्हा राखीव दल, विशेष कृती दल, केंद्रीय राखीव पोलीस दल आणि कोब्रा बटालियनच्या संयुक्त दलानं ही माओवादीविरोधी मोहीम राबवली.

<><><><><>

रणजी करंडक क्रिकेट स्पर्धेत मुंबईत झालेल्या सामन्यात मुंबईनं मेघालयावर एक डाव आणि ४५६ धावांनी विजय मिळवला. मुंबईनं पहिल्या डावात मेघालयाचा संपूर्ण संघ ८६ धावात गारद केल्यानंतर ७ बाद ६७१ धावांवर काल आपला पहिला डाव घोषित केला होता. मेघालयाचा दुसरा डाव आज १२९ धावांवर आटोपला.

मुंबईकडून शार्दुल ठाकुरनं दोन्ही डावात मिळून ८ गडी बाद केले. पहिल्या डावात त्यानं ८४ धावांचं योगदानही दिलं होतं. तो या सामन्यातला सर्वोत्कृष्ट खेळाडू ठरला.

//<><><><><> //